

Dosar nr. 3ra-800/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani - (judecător Cornelia Vîrlan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău - (judecători Nelea Budăi, Valeri Efros și Ion Muruianu)

DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecătorii

Maria Ghervas
Iuliana Oprea
Nina Vascan
Victor Burduh
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”MoldTrans-Tur”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”MoldTrans-Tur” împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea Deciziei de regularizare nr. 4 din 20 martie 2014 și procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 02/2 din 05 martie 2014,

împotriva deciziei din 01 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”MoldTrans-Tur”, menținută hotărârea din 24 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 15 aprilie 2014, Societatea cu Răspundere Limitată ”MoldTrans-Tur” (în continuare SRL ”MoldTrans-Tur”), reprezentată de administratorul Andrei Cheptea, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei de regularizare nr. 4 din 20 martie 2017 și procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 02/2 din 05 martie 2014 (f.d. 3-7).

În motivarea acțiunii a indicat că, la 05 martie 2014, SRL ”MoldTrans-Tur” a recepționat de la reprezentantul Serviciului Vamal procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.02/2 din 05 martie 2014, conform căruia în adresa SRL ”MoldTrans-Tur” s-au stabilit obligații vamale, inclusiv majorări de întârziere în sumă

totală de 58707,65 lei, iar reprezentantul SRL "MoldTrans-Tur" a consemnat în procesul-verbal în rubrica obiecții faptul că „nu este de acord” cu constatările serviciului vamal.

A menționat că, la 17 martie 2014, în termenul stabilit de lege, a înregistrat dezacordul cu nr. 119, cu anexarea tuturor documentelor, care dovedesc ilegalitatea procesului-verbal nr.02/2 din 05 martie 2014.

Ulterior, la 22 martie 2014, SRL "MoldTrans-Tur" a primit, prin intermediul poștei, Decizia de regularizare a Serviciului Vamal nr. 4 din 20 martie 2014, prin care au fost stabilite obligații vamale calculate în valoare totală de 58707,65 lei.

A relevat că, nefiind de acord cu Decizia de regularizare nr. 4 din 20 martie 2014, SRL "MoldTrans-Tur", la 26 martie 2014, a depus la Serviciul Vamal contestația nr.139 din 25 martie 2014 împotriva deciziei de regularizare nr. 4 din 20 martie 2014, respectiv reclamanta a respectat calea prealabilă de soluționare a litigiului.

Reclamanta a mai indicat că, la 26 martie 2014, a primit răspunsul Serviciului Vamal la dezacordul SRL "MoldTrans-Tur" cu nr. 119 din 17 martie 2014, prin care a fost informat că consideră argumentele prezentate ca fiind nefondate pentru anularea procesului-verbal nr. 02/02 din 05 martie 2014.

A mai susținut că, societatea nu a achitat benevol obligațiile calculate de Serviciul Vamal din motiv că le consideră nejustificate, astfel la 09 aprilie 2014 a primit înștiințarea nr. 28/16-5786 din 08 aprilie 2014, despre faptul că în scopul achitării obligației vamale au fost suspendate operațiunile la conturile bancare ale plătitorului, cu anexarea Dispoziției nr. 69, 70, 72, cu toate că în Contestația nr. 139 din 25 martie 2014 a solicitat să fie suspendată executarea Deciziei de regularizare nr.4 din 20 martie 2014.

A afirmat că, SRL "MoldTrans-Tur" nu este de acord cu toate actele emise de Serviciul Vamal, considerând că sunt efectuate cu încălcarea normelor materiale și procedurale, motiv din care sunt lovite de nulitate absolută.

A subliniat că în condițiile în care, SRL "MoldTrans-Tur" a introdus mijlocul de transport la 18 decembrie 2006, achitând drepturile de import calculate și obținând liberul de vamă la acea dată, organul vamal a efectuat reverificarea declarației cu depășirea termenul de 5 ani de la momentul obținerii liberului de vamă.

A precizat că, Codul Vamal impune restricție, în utilizarea mărfurilor, în alte scopuri decât cele prevăzute pentru aplicarea drepturilor de import reduse sau zero pentru o perioadă de cel puțin trei ani, iar SRL "MoldTrans-Tur" a importat mijlocul de transport la 18 decembrie 2006, iar ulterior, după o perioadă aproximativ de 4 ani mijlocul de transport „Mercedes 321D” a fost înstrăinat cu achitarea TVA de către persoana fizică – Școlnic Alexei, or, SRL "MoldTrans-Tur" fiind proprietara unității de transport importate, în mod incontestabil avea dreptul la libera înstrăinare.

A mai indicat că, SRL "MoldTrans-Tur" a respectat prevederile legii la înstrăinarea mijlocul de transport „Mercedes 321D”, iar impunerea contribuabilului la dubla plată a taxei pe valoare adăugată va echivala cu aplicarea sancțiunii economice fără lege, or, la

importul mijlocului de transport Serviciul Vamal nu a informat SRL "MoldTrans-Tur" despre faptul că ulterior la înstrăinarea acestui bun va fi necesar de obținut permisiunea organului vamal.

A mai subliniat că, prin emiterea Deciziilor de suspendare a operațiunilor la conturile bancare a plătitorului nr. 69, 70, 72, i-a fost cauzat prejudiciu sub formă de venit ratat, format în urma imposibilității executării oricăror transferuri bănești (a fost în imposibilitate să execute obligațiile pecuniare de plată a serviciilor de care a beneficiat), fapt ce a generat calcularea dobânzilor de întârziere și a penalităților din partea furnizorilor.

A remarcat că, suspendarea operațiunilor bancare ale societății a fost efectuată în mod nejustificat, luând în considerare faptul că în conturile bancare ale societății erau suficiente mijloace bănești pentru stingerea obligației vamale calculate de serviciul vamal, în baza deciziei de regularizare.

Societatea-reclamantă a solicitat anularea Deciziei de regularizare emisă de Serviciul Vamal cu nr. 4 din 20 martie 2014 și a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 02/2 din 05 martie 2014.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 august 2017, acțiunea înaintată de SRL "MoldTrans-Tur" a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.146, 156-159).

La 22 septembrie 2017, SRL "MoldTrans-Tur", reprezentată în bază de procură de Ghemu Nina, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 august 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de SRL "MoldTrans-Tur" să fie admisă integral (f.d. 169-172).

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 01 februarie 2018, a respins apelul declarat de SRL "MoldTrans-Tur" și a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 august 2017 (f.d. 190-204).

Instanța de apel în motivarea soluției sale a statuat că, instanță de fond corect a reținut că SRL "MoldTrans-Tur", acceptând și beneficiind de facilitatea fiscală la introducerea bunului în capitalul social al întreprinderii, urma să asigure o continuă utilizare a bunului, conform scopului acordării facilității, prin menținerea bunului în capitalul social, or, în urma controlului audit post-vămuire s-a constatat că SRL "MoldTrans-Tur" a înstrăinat bunurile importate cu facilități în lipsa permisiunii organului vamal, încălcând astfel prevederile art. 28 Cod vamal.

La fel, instanța de apel a reținut ca întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la faptul că este lipsită de relevanță afirmația societății-reclamante despre expirarea termenului de cinci ani de la acordarea liberului de vamă. Or, în acest sens instanța de fond a remarcat că Serviciul Vamal nu a modificat declarația vamală, ci doar a stabilit obligația vamală aferentă acesteia, al cărei termen de prescripție expira la 20 august 2014.

Astfel, s-a constatat că organul vamal nu a examinat legalitatea acordării facilității, dar a verificat legalitatea respectării destinației mărfii aflate sub supraveghere vamală și a respectat termenii legali prevăzuți la art. 264 Cod vamal.

În concluzie, Colegiul de apel a indicat că este nefondată alegația SRL ”MoldTrans-Tur” cu privire la ilegalitatea procesului-verbal nr.02/2 din 05 martie 2014, pe motiv că organul vamal nu ar fi avut dreptul să efectueze controlul de audit post-vămuire, raliindu-se la poziția instanței de fond, care și-a întemeiat poziția prin prisma pct. 46 lit. d) din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1140 din 2 noiembrie 2005, potrivit căruia sunt supuse supravegherii vamale mărfurile care au beneficiat de tratamente tarifare favorabile și au fost puse în liberă circulație cu acordarea de facilități fiscale și vamale.

La 04 mai 2018, SRL ”MoldTrans-Tur” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 01 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 24 august 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea SRL ”MoldTrans-Tur” (f.d. 206-208).

În susținerea recursului declarat, recurentul a indicat că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, având în vedere că instanțele judecătorești eronat au interpretat prevederile pct. 46 lit. d) din Hotărârea Guvernului RM nr. 1140 din 02 noiembrie 2005, art. 35 și art. 181¹ Cod Vamal.

Astfel, recurentul consideră că termenul de trei ani, prevăzut de art. 35 Cod Vamal (în redacția anului 2010), în interiorul căruia sunt impuse restricții în utilizarea mărfurilor pentru care au fost stabilite facilități vamale, a fost respectat de către SRL ”MoldTrans-Tur”, ținând cont de faptul că mijlocul de transport a fost importat la 18 decembrie 2006 și înstrăinat în 2010.

Deasemenea, recurentul a mai invocat faptul că instanțele judecătorești eronat au interpretat prevederile art. 181¹ Cod vamal, stabilind termenul de prescripție, în interiorul căruia organul vamal are dreptul să modifice declarația vamală, cu indicarea expirării termenului la 20 august 2014, fără a menționa care este norma legală pe care se bazează această concluzie.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 23 mai 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului, Serviciul Vamal al RM o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 212).

Prin referința depusă la 22 iunie 2018 (f.d. 214-217), intimatul Serviciul Vamal al RM și-a exprimat dezacordul cu recursul declarat, indicând că toate argumentele și afirmațiile invocate de către recurent sunt lipsite de suport juridic.

Intimatul consideră că instanțele ierarhic inferioare au determinat corect raportul juridic dedus judecării, cu stabilirea și elucidarea pe deplin a tuturor circumstanțelor importante pentru soluționarea cauzei, cu aprecierea completă, obiectivă și multiaspectuală a probelor prezentate.

Serviciul Vamal al RM, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei din 01 februarie 2018 și a hotărârii din 24 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2018, recursul declarat de SRL "MoldTrans-Tur" a fost considerat admisibil și numit spre examinare pentru data de 11 iulie 2018 (f.d. 218).

Potrivit art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a considerat că examinarea recursului este posibilă fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 3033 (f.d. 205), Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces copia deciziei la 12 martie 2018, astfel recursul declarat la 04 mai 2018 se consideră depus în termen.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Examinând argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, luând în considerare cele invocate de intimat în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de SRL "MoldTrans-Tur" este depus în termen, însă neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Pentru a ajunge la această concluzie, instanța de recurs a constatat că, în baza Avizului de reverificare a declarației vamale nr. 28/16-13081 din 06 noiembrie 2013, de

către organul vamal a fost inițiat controlul prin verificarea declarațiilor vamale ale SRL "MoldTrans-Tur" privind înstrăinarea autovehiculului de model „Mercedes Benz 312D”.

În rezultatul controlului a fost întocmit procesul-verbal de reverificare a declarației vamale nr. 02/2 din 05 martie 2014, prin care s-a constatat că, la 18 decembrie 2006, SRL "MoldTrans-Tur" a importat mijlocul fix și anume unitatea de transport, cu destinația majorării capitalului social. Marfa importată a beneficiat de tratament tarifar-favorabil cu scutirea de la plata drepturilor de import (TVA, taxă vamală), iar în vederea verificării respectării tratamentului tarifar-favorabil acordat, au fost supuse controlului actele ce atestă majorarea capitalului social (f.d. 13).

Tot prin procesul-verbal nominalizat s-a mai constatat că, la 20 august 2010, în baza facturii fiscale nr. PK 0533252, SRL "MoldTrans-Tur" a vândut lui Școlinic Alexei, la prețul de 20000,00 lei, autovehiculul de model „Mercedes Benz 312D”, care anterior a beneficiat de tarif favorabil. În temeiul celor constatate, organul vamal a conchis că la înstrăinarea automobilului, SRL "MoldTrans-Tur" nu a respectat prevederile art. 35 Cod vamal, care era în vigoare în anul 2010 și din acest motiv au fost stabilite obligații vamale, inclusiv, majorări de întârziere în sumă totală de 58707,65 lei, inclusiv suma de 40573,95 lei cu titlu de plată de bază și suma de 18133,69 lei cu titlu de penalitate.

Nefiind de acord cu procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 02/2 din 05 martie 2014, la 17 martie 2014, SRL "MoldTrans-Tur" a depus la organul vamal un dezacord înregistrat cu nr. 119 (f.d.15-16).

La 20 martie 2014, Serviciul Vamal al RM a trimis în adresa reclamantei Decizia de regularizare nr. 4 din 20 martie 2014, emisă în temeiul procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 02/2 din 05 martie 2014 și prin care SRL "MoldTrans-Tur" a fost obligată să achite drepturi de import în sumă de 58707,65 lei (f.d. 22-23).

La 25 martie 2014, SRL "MoldTrans-Tur" a depus la Serviciul Vamal al RM contestație împotriva Deciziei de regularizare nr. 4 din 20 martie 2014, prin care a solicitat suspendarea executării deciziei, revocarea acesteia, precum și anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 02/2 din 05 martie 2014 și neperceperea de la SRL "MoldTrans-Tur" a obligațiilor vamale și majorărilor de întârziere în sumă de 58707,65 lei (f.d. 25-26).

Prin scrisoarea nr. 28/16 - 5133 din 26 martie 2014, Serviciul vamal a informat societatea-reclamantă că prin înstrăinarea mijlocului de transport nu a fost respectată destinația lui finală de introducere în capitalul social, pentru care au fost acordate facilități vamale și fiscale, respectiv SRL "MoldTrans-Tur" este pasibil de achitare a drepturilor de import (f.d.27).

În aceste circumstanțe SRL "MoldTrans-Tur", la 15 aprilie 2014 s-a adresat instanței de contencios administrativ cu cerere de anulare a actelor emise de organul vamal (f.d. 3-6).

Judecând pricina, instanțele judecătorești au ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii, constatând în acest sens că controlul audit postvămuire demonstrează cu certitudine că agentul economic SRL "MoldtransTur" a înstrăinat bunurile importate cu

facilități în lipsa permisiunii organului vamal, încălcând astfel prevederile art. 28 Codul Vamal al Republicii Moldova.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele anexate la dosar, în coroborare cu legislația relevantă cazului, conchide că instanțele ierarhic inferioare corect au ajuns la concluzia de a respinge acțiunea înaintată de către SRL "MoldTrans-Tur".

În conformitate cu art. 26 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ nr. 783-XIV din 10 februarie 2000, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care:

- a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii;
- b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței;
- c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Prin urmare, stabilind cu certitudine existența relațiilor dintre părți, precum și concordanța actului administrativ contestat la prevederile legale, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de fond, menținută de către instanța de apel cu privire la lipsa temeiurilor de anulare a Deciziei de regularizare nr. 4 din 20 martie 2014 și procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 02/2 din 05 martie 2014.

În acest sens, Colegiul consideră oportun de a reliefa prevederile art. 202¹ alin. (1) Cod vamal, care indică că auditul postvămuire este una dintre formele controlului vamal ulterior, care are drept scop verificarea respectării legislației în vigoare de către persoanele stabilite în Republica Moldova la momentul trecerii mărfurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova și plasării acestora sub o destinație vamală. Auditului postvămuire pot fi supuse persoanele implicate direct sau indirect, cu titlu profesional, în operațiunile supuse auditului postvămuire sau persoanele care dispun de documentele și datele respective din motive profesionale.

În conformitate cu alin. (8) al axeleiași norme legale, în cazul depistării unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, ce conduc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire.

În corespundere cu art. 202² alin. (1) Cod vamal, reverificarea declarației vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior și constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii și caracterului complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, precum și a existenței și conformității documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinație vamală, a altor documente aferente operațiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuții de administrare fiscală sau alte instituții și persoane.

Conform art. 202³ alin. (1) lit. g) Codul vamal, în cazul exercitării controlului ulterior, organul vamal are următoarele obligații: în cazul depistării unei încălcări vamale ce conduce la apariția unei obligații vamale și neîndeplinirii cerințelor legale ale declarantului, să emită decizie de regularizare.

Conform art. 202⁹ alin. (1) și (5) Codul vamal, actul de audit post-vămuire reprezintă un document de forma stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de colaboratorul vamal al organului care a exercitat controlul, în care se consemnează rezultatele auditului post-vămuire. În act se va descrie obiectiv, clar și exact încălcările legislației și/sau ale corectitudinii de calculare și stingere a obligației vamale și ale măsurilor de politică economică cu referire la informațiile, datele, documentele sub orice formă, indicându-se actele normative încălcate.

În baza actului de audit post-vămuire/procesului-verbal de reverificare a declarației vamale, organele vamale întreprind măsuri de calculare și încasare a obligațiilor vamale constatate, conform procedurii stabilite de legislație.

Conform art. 127¹³ alin. (1) Codul vamal, decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care servește drept dovadă a apariției și/sau anulării obligației vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus și a măsurilor de politică economică și care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoștință plătitorului vamal.

Raportând prevederile legale precitate la circumstanțele de fapt ale cauzei și înscrisurile administrate, Colegiul lărgit consideră că instanțele de judecată corect au constatat că în speță nu sunt temeiuri de anulare a actelor administrative contestate în ordinea stabilită de art. 26 din Legea contenciosului administrativ, fiind emise conform rigorilor legale, potrivit procedurii și competenței stabilite.

În același context, instanța de recurs respinge alegațiile recurentului potrivit cărora instanța de fond și cea de apel eronat au constatat că societatea-reclamantă nu a respectat prevederile art. 35 din Codul Vamal.

Or, în acest sens este de remarcat că sarcina instanțelor de judecată este de a stabili care redacție a art. 35 din Codul vamal urmează a fi aplicată în speța dată și dacă mijlocul de transport importat în anul 2006, inclus în capitalul social cu beneficierea facilităților vamale/fiscale la vămuirea lui, se mai afla sub supraveghere vamală la momentul înstrăinării și dacă trebuie recalculat și încasate drepturile de import după scurgerea termenului de 3 ani de la data importării acestora în cazul înstrăinării acestora.

Conform art. 28 lit. q) Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 (în vigoare la data importului mijlocului de transport), sunt scutite de taxa vamală activele materiale valoarea cărora depășește 1000 de lei pentru o unitate și al căror termen de exploatare depășește un an, plasate în capitalul statutar (social) al agentului economic.

Conform art. 35 Codul vamal, în vigoare la data importării mijlocului de transport, în cazul când mărfurile sunt puse în liberă circulație la drepturi de import reduse sau zero pe motivul destinației lor finale, acestea rămân sub supraveghere vamală. Supravegherea vamală se încheie când condițiile prevăzute pentru acordarea unor drepturi de import reduse sau zero încetează a mai fi aplicate sau în cazul când mărfurile sunt exportate sau distruse. Utilizarea mărfurilor în alte scopuri decât cele prevăzute pentru aplicarea drepturilor de import reduse sau zero este permisă cu condiția achitării drepturilor de import.

Ulterior, au fost operate, prin Legea nr. 103-XVI din 16 mai 2008, modificări la art. 35 Cod vamal. Astfel, articolul 35 Cod vamal, în vigoare la data înstrăinării mijloacelor de transport, respectiv în redacția survenită după operarea modificărilor în baza Legii nr. 103-XVI din 16 mai 2008, în vigoare din 04 iulie 2008 prevedea că în cazul când mărfurile sunt puse în liberă circulație la drepturi de import reduse sau zero pe motivul destinației lor finale, acestea rămân sub supraveghere vamală. Supravegherea vamală se încheie când condițiile prevăzute pentru acordarea unor drepturi de import reduse sau zero încetează a mai fi aplicate sau în cazul când mărfurile sunt exportate sau distruse. Utilizarea mărfurilor pe parcursul a cel puțin 3 ani în alte scopuri decât cele prevăzute pentru aplicarea drepturilor de import reduse sau zero este permisă cu condiția achitării drepturilor de import.

Conform art. 6 alin. (1) Cod civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Conform art. 46 alin. (1) Legea privind actele legislative nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, actul legislativ produce efecte numai în timpul cât este în vigoare și nu poate fi retroactiv sau ultraactiv.

În astfel de circumstanțe Colegiul lărgit conchide că, instanțele de judecată întemeiat au aplicat în speță principiul *tempus regit actum* și au ajuns la concluzia că în speță sunt aplicabile prevederile art. 35 Codul vamal, în redacția valabilă la data efectuării de către SRL "MoldTrans-Tur" a importului, respectiv la momentul instituirii supravegherii vamale asupra unității de transport.

Or, soluționarea conflictului de legi în timp face necesară diferențierea dreptului subiectiv, constituit sub imperiul legii anterioare, de cel născut potrivit legii posterioare, această din urmă lege nu poate fără a avea caracter retroactiv să aducă atingere modalității în care legea anterioară a constituit dreptul subiectiv, modalitate guvernată de principiul *tempus regit actum*.

În condițiile în care declarația vamală a fost depusă de SRL "MoldTrans-Tur" în regimul juridic stabilit de prevederile art. 35 Codul vamal, în redacția în vigoare la data respectivă, recurentul s-a angajat asupra efectelor juridice corespunzătoare și astfel, mijlocul de transport pentru care au fost acordate drepturile de import reduse a fost utilizat în alte scopuri decât cele prevăzute pentru aplicarea drepturilor de import, mai cu seamă contrar art. 35 Codul vamal, fiind înstrăinat, deși continuau să se afle sub supraveghere vamală și instanțele de judecată întemeiat au concluzionat că contestarea procesului-verbal de reverificare a declarației vamale nr. 02/2 din 05 martie 2014 și a deciziei de regularizare nr. 4 din 20 martie 2014 este lipsită de suport de fapt și de drept.

Totodată, instanța de recurs în susținerea poziției sale mai relevă și prevederile art. 28 Codul vamal, în redacția republicării în ediție specială în Monitorul Oficial la 01 ianuarie 2007 și în vigoare la data înstrăinării mijlocului de transport, care prevede că mărfurile și mijloacele de transport puse condiționat în circulație, pentru care au fost stabilite facilități vamale pot fi utilizate numai în scopul pentru care au fost stabilite

facilitățile. Utilizarea acestor mărfuri și mijloace de transport în alte scopuri poate fi permisă numai de organul vamal, cu condiția plății drepturilor de import sau drepturilor de export și a îndeplinirii altor cerințe prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative. De aceste mărfuri și mijloace de transport se poate dispune cu permisiunea organului vamal, în condițiile prezentului articol.

Articolul 28 din Codul vamal a fost exclus prin Legea nr. 267 din 23 decembrie 2011, în vigoare din 13 ianuarie 2012, iar mijlocul de transport au fost înstrăinat în anul 2010 sub imperiul acestui articol.

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiat și argumentul adus de către recurent în susținerea cererii de recurs, potrivit căruia organul vamal a efectuat controlul în afara termenului de 5 ani, prevăzut de art. 181¹ Cod Vamal.

În acest sens, instanța de recurs reține ca corecte și întemeiate concluziile instanțelor ierarhic inferioare care au statuat că Serviciul Vamal, în cadrul controlului de reverificare a declarației vamale, nu a modificat declarația vamală, ci doar a stabilit obligația vamală aferentă acesteia, întemeindu-și concluziile sale în baza dispozițiilor art. 264 Cod Fiscal.

Or, conform alin. (1) art. 181¹ Cod Vamal (în vigoare la data de 05 martie 2014), organul vamal are dreptul ca, din oficiu sau la solicitarea declarantului, într-o perioadă de 5 ani de la acordarea liberului de vamă, să modifice declarația vamală.

Pe cale de consecință, Colegiul lărgit conchide că organul vamal, în cadrul controlului din 05 martie 2014, nu a examinat legalitatea acordării facilității vamale/fiscale, nu a modificat declarația vamală, ci doar a reverificat legalitatea respectării destinației mărfii aflate sub supraveghere vamală, în conformitate cu termenele prevăzute de art. 264 Cod fiscal.

Prin urmare, Colegiul reiterează justa apreciere a instanțelor ierarhic inferioare privind legalitatea deciziei organului vamal, dictată de înstrăinarea fără acordul organului vamal și fără achitarea drepturilor de import a mijlocului de transport importat de SRL ”MoldTrans-Tur” cu acordarea facilităților fiscale și pus în circulație sub supraveghere vamală, supraveghere care urma să fie menținută pe toată durata utilizării bunului conform destinației finale și care, în speță, nu putea fi încetată decât la exportarea, distrugerea mijlocului de transport, fie în cazul achitării drepturilor de import, sau odată cu perfectarea unei declarații vamale noi prin prisma art. 173 Cod Vamal.

În situația în care supravegherea vamală asupra mijlocul de transport „Mercedes 321D” a încetat prin înstrăinarea lui, fiind valabilă declarația vamală 4503I5703 din 18 decembrie 2006, organul vamal corect a emis decizia de regularizare nr. 4 privind încasarea drepturilor de import, or, condițiile încetării supravegherii vamale, altele decât exportul și distrugerea bunurilor, în mod expres implică, la caz, achitarea drepturilor de import, în baza art. 35 Cod Vamal.

În speță, nu trebuie percepute condițiile necesare pentru a beneficia de facilități fiscale ca fiind condiții de moment, ele trebuie întrunite și ulterior importării bunului și acordării facilităților, pentru a justifica tratamentul preferențial, or, conform art.19 Cod Vamal, toate persoanele beneficiază de drepturi egale pentru a introduce și a scoate din Republica Moldova mărfuri și mijloace de transport.

Ținând cont de cele relatate și având în vedere că decizia din 01 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 24 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani sunt legale, iar argumentele invocate în cererea de recurs poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia din 01 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 24 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”MoldTrans-Tur”.

Se menține decizia din 01 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 24 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”MoldTrans-Tur” împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea Deciziei de regularizare nr. 4 din 20 martie 2014 și procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 02/2 din 05 martie 2014.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței judecător

Maria Ghervas

Judecători

Iuliana Oprea

Nina Vascan

Victor Burduh

Luiza Gafton